

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในสถานประกอบการขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งในบทนี้จะนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แรงงานภาคอุตสาหกรรมในสถานประกอบการขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรีจำนวน 5,096 คน (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสิงห์บุรี, 2548)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แรงงานภาคอุตสาหกรรมในสถานประกอบการขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 371 คนซึ่งได้จากการคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของ ศิริชัย กาญจนवासี, ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์, และดิเรก ศรีสุข (2540, หน้า 124) ที่มีค่าสัดส่วนของประชากร (P) ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ที่ยอมให้คลาดเคลื่อน (E) ได้ในระดับ $\pm 5\%$ ของค่าสัดส่วนสูงสุดของประชากร

2.2 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้อำเภอเป็น ชั้นภูมิ สุ่มตัวอย่างตามชั้นภูมิเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทุกกลุ่ม ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543, หน้า 56) โดยการสุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นจะใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) การสุ่มวิธีนี้เลือกมาเป็นสัดส่วนที่เหมาะสมตามจำนวนของกลุ่มได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตาราง 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานประกอบการขนาดใหญ่แยกตามอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอเมือง	1,381	101
อำเภอบางระจัน	663	48
อำเภอพรหมบุรี	2,452	178
อำเภออินทร์บุรี	600	44
รวม	5,096	371

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคือ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales) จำนวน 41 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรมจำแนกเป็น

1. ความต้องการด้านการศึกษาระดับพื้นฐานจำนวน 6 ข้อ
2. ความต้องการด้านการศึกษาเพื่อปรับปรุงชีวิตครอบครัวให้ดีขึ้นจำนวน 15 ข้อ
3. ความต้องการด้านการศึกษาเพื่อปรับปรุงชุมชนที่คนอยู่อาศัยจำนวน 8 ข้อ
4. ความต้องการด้านการศึกษาด้านอาชีพจำนวน 12 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือทางวิชาการ ตลอดจนแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดและสร้างกรอบเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรี

2. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เนื้อหาครอบคลุมความต้องการด้านการศึกษาทั้ง 4 ด้าน

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษาและหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา โดยวิธีการตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence หรือ IOC)

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับแรงงานภาคอุตสาหกรรมจำนวน 30 คน ในจังหวัดอ่างทอง เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient, 1970, p.161) ซึ่งความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.98

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเสนอมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ขอให้ออกหนังสือถึงผู้บริหารสถานประกอบขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรีจำนวน 15 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในสถานประกอบการขนาดใหญ่ จังหวัดสิงห์บุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบความต้องการด้านการศึกษาของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในสถานประกอบการขนาดใหญ่ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้ ด้วยสถิติทดสอบเอฟ (F-test)

4. นำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแปลความหมายของเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (ประคอง กระณสูตร, 2528, หน้า 70)

4.50 – 5.00 หมายถึง ความต้องการในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ความต้องการในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ความต้องการในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ความต้องการในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence หรือ IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (validity) ระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ (สุวิมล ติรภานนท์, 2543, หน้า 129 – 134) ซึ่งใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับ วัตถุประสงค์ตามความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
	R	แทน	ค่าคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. ค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 161 – 162) ซึ่งใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

3. สถิติพื้นฐานได้แก่ค่าร้อยละ (percentage) (วิไล ทองแผ่, 2542 , หน้า 179) คำนวณได้จากสูตร คือ $n = \frac{\text{ความถี่} \times 100}{\text{จำนวนรวมทั้งหมด}}$

หรือ $n = \frac{f(100)}{n}$

4. ค่าเฉลี่ย (วิไล ทองแผ่, 2542 , หน้า 181) คำนวณได้จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	ค่าสังเกต
	$\sum X$	แทน	ผลรวมจากค่าที่ 1, 2, ..., n
	n	แทน	จำนวนค่าสังเกตทั้งหมด

หรือ ข้อมูลที่มีการแจกแจงความถี่จะคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{\sum f}$$

เมื่อ	f	แทน	ความถี่ของค่าสังเกตของแต่ละค่า
	$\sum fX$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับค่าสังเกต

5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (วิไล ทองแผ่, 2542 ,หน้า 183)
คำนวณได้จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x แทน ระดับการประเมิน
f แทน ความถี่
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6. ทดสอบค่า เอฟ โดยใช้สูตร (F - test) (วิไล ทองแผ่, 2542, หน้า 235-236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม